

KULTURÁLIS MŰHELY

Kiadja a Körmendi Kulturális Műhely, XXXI. évfolyam 2023.

KÖRMENDI FIGYELŐ KÖNYVEK

24.

KÖRMENDI
FIGYELŐ
KÖNYVEK

Kiadja a Körmen di Kulturális Műhely

Felelős kiadó: Ulicska Tamás

Szerkesztik: a szerkesztőbizottság tagjai

Eőry Ferenc

Horváth Zoltán

Kékesi István Gábor

Joe Meszes

Móricz Péter

Dr. Nagy Zoltán

Pintér György

ifj. Szabó Ferenc

Szerkesztőség: Körmen d, Szabadság tér 12.

Fotók: Jámbori Tamás

HU ISSN 1789-7750

Az újság megjelenését támogatja
Körmen d Város Önkormányzata

Szabó Ágnes

Fejjel lefelé, de nem fejre esve...

Ma álom, holnap valóság

Igen, keresgéltem magyar szólásokat az álommal kapcsolatban. Megdöbbenten olvastam, hogy az álom inkább rossz, mint jó a mai magyar gondolkodásban. Itt van például ez a szólásunk: *Alvónak álom, kelőnek kalács*. Felfigyeltem egy másik érdekes szólásunkra is: *Kinyílt szemmel aludd álmaidat!* (www.arcanum.com) Ennek a mondásunknak értelmében benne van, hogy éber állapotunkban, ha merünk nagyot álmodni, az akár meg is valósulhat. Véleményem szerint ez a gondolkodás az álomról közelebb visz bennünket a teremtés lényegéhez. Mi van akkor, ha az álom nem más, mint a mindig jelen lévő MA? MA megkaptuk tegnapi álmunk jutalmát, az élet pedig megy tovább. MA folyamatosan álmodjuk a jövőnket.

Az ausztrál őslakos kultúrában a Szivárvány Kígyó rendkívül fontos szerepet tölt be azon világ megteremtésében, melyet ma is ismerünk. A tudós társadalom úgy gondolja, hogy a Szivárvány Kígyó az utolsó jégkorszak után kelt életre az Álomidő (Dreaming vagy Dreamtime) történetekben. Magam is hajlok arra, hogy létezésük kezdete behatárolható bizonyos világeseményekkel.

A Szivárvány Kígyó Álomidő története bejárja egész Ausztráliát, szinte minden őslakos népcsoport emlékezik a saját teremtéséről szóló mitológiai elbeszéléseiben. Minden népcsoport más néven szólítja meg a Szivárvány Kígyót. Ausztrália északi részén, Arnhem Land környékén *ALMUDJ* vagy *NGALYOD* néven nevezik őt.

ALMUDJ! Gondolom Önnek is ismerősen cseng a szó. Igen, nekem is eszembe jutott Homonyik Sándor 1988-ban írt dala, az *ÁLMODJ* királylány! Érdekes szójáték. Ugyanakkor a MAi Magyar *álmodik* ige felszólító módban hangzó szó a hasonmása az Ausztráliában, Arnhem Land környékén állítólag több, mint 65.000 éve létező teremtő lény, a Szivárvány Kígyó nevének, azaz *ALMUDJ*-nak.

De álljunk csak meg egy pillanatra! Már 65000 éve létezett ebben a formában a MA Magyar nyelvnek nevezett nyelvben található álmodik ige felszólító alakja? Vagyis már 65000 éve a Magyar nyelv vagy annak őse megjelenik a MA Ausztráliának nevezett földrészen és változatlan formában fennmarad? Vagy nem is 65000 éve hívják így a Szivárvány Kígyót? Vagy a Magyar nyelv egy lehetséges őst fedezhetjük fel a MAi Ausztrál kontinensen? Vagy esetleg Magyar nyelven beszélők adták a teremtés történet főszereplőjének ezt a nevet?

Akárhogy is van az Arnhem Land-en található ausztrál őslakos népcsoport *ALMUDJ*-nak nevezi MA azt a Szivárvány Kígyót, amelyik az ő Álomidő történetükben a teremtő erő volt, amelyik azóta is folyamatosan létezik a MAi nyugati szemléletben nyilvántartott időszámítás szerint már 65000 éve.

Igen, mondhatjuk, hogy ez csupán csak véletlen. Akkor most vizsgáljuk meg egy másik ausztrál őslakos népcsoport

Szivárvány Kígyójának nevét is: *NGALYOD*. Kicsit segíték. Az ausztrál őslakos nyelveknél, főleg, ha a szó elején van az – ng - betűvel jelzett hang, az megfelel a Magyar – ny - betű kiejtésének.

NGALYOD elnevezés kicsit MAgyarositva így szól:

NYALJAD

Ennek a szintén felszólító módban lévő -nyal- igének vajon mi köze van a Szivárvány Kígyóhoz? Először is a kígyó egy csúszó-mászó állat, amelyik persze néha függőleges alakot is képes magából formálni. Alapvetően azonban a földön csúszik, némi nedvet is maga mögött hagyva az úton. Tehát nyálzik. Hát igen, az előbb feltett kérdéseket most is feltehetjük.

Most pedig kicsit utazzunk Arnhem Land-ről a szigetkontinens közepe felé. Az *ULURU*-hoz. Ha körpecsétben gondolkodunk és megfordítjuk visszafelé a szó betűinek sorrendjét, akkor ezt kapjuk:

URULU

UR - víz, -*LU* egy szóvégi rag. *URULU* jelentése: *a víz al-kotta*

Most nézzünk körül *ULURU*-tól észak-nyugatra, ahol további szent helyeket találhatunk. Ilyen a *KATA TJU(r)TA*. Yakunyjtatjara dialektusban a következőt jelenti: *SOK FEJ*. Kedves Kata nevű hölgyek! Ugye Önök is most felkapták a fejüket? Nem csodálkozom rajta, hiszen a nevük jelentése a női nevek értelmezése szerint *fej* vagy *korona*.

Most képzeletben autózzunk el az *ULURU* másik oldalán 100 kilométerre lévő másik szent vörös kőhöz, az *A(r)TILA*-hoz, mai nevén Mount Connor vöröskő-hegyhez. Ettől a hegytől még az őslakosok is félnek, mert a *Tju-kurrpa*, azaz az Álomidő emlékezetük szerint ez a Jég Ember lakóhelye. Hitük szerint, ha nem megfelelő lelkiállaggal közeledsz *A(r)TILA*-hoz, akkor a közelében akár meg is betegedhetsz. Hát, akaratlanul is a nyugati világunkban rettegett *Attila*, az *Isten Ostora* jutott az eszembe.

Bob Randall a *Songman the story of an aboriginal man* (2003) című könyvében megismerteti olvasóját egy számunkra is érdekes Álomidő történettel, melyet az ő népcsoportja, a Yakunyjtatjara nép őrzött meg emlékeiben. A Yakunyjtatjara és a Pitjantjatjara nyelv édestestvérek. Mind a kettőt az előbb már említett Ausztrália közepén található *ULURU* környékén beszélik. Az Álomidő történet szerint a Yakunyjtatjara nép messze északról a tengerentúlról menekült az anyakígyó hátán a mostani kontinens közepére, mert ahol éppen a népek tartózkodtak, ott rettenetes vulkánkitörések indultak be és az azzal járó rettenetes hőség szinte mindent elpusztított. Az anyakígyó hátára vette a menekülő embereket és a mostani Japán térségéből elkezdte déli irányba átúszni az óceánt. Ahogy úszott a kígyó, a rettenetes természeti jelenségek következtében testének

több része is leszakadt és maga mögött hagyta a leszakadt részeit és az azon utazó embereket. A leszakadt testrészeiből alakult ki a MA ismert szigetvilág. Amikor a Mai Ausztrália közepéhez érkezett már csak a feje maradt meg és a fején utazó Yakunytjatjara nép ősei. Az ULURU-nak elnevezett vöröskő-hegy nem más, mint az anyakígyó feje.

Kedves Olvasóm! Ugye most már Ön is *konyít* egy kicsit az ausztrál őslakosok világlátásához?

A Yakunytjatjara és Pitjantjatjara nyelvcsoporthoz a *Tjukurrpa* szót használják nyelvükben a nyugati világban használt Dreamtime vagy Dreaming, azaz Álomidő megfelelőjeként. Bob Randall elmeséli nekünk, hogy az Álomidő egyik része a *KANYINI*.

KANYINI
KANYI – NI
KONYI – NI
KONYI – TA – NI

A *kanyini* egy rendkívül összetett jelentéssel bíró ige, MAgyarul *mindent tudni, ismerni* a legközelebbi fordítása. (Ugye felismerhető a főnévi igenév képző jelenléte?)

A *kanyini* szemlélethez hozzátartozik többek között az *otthon* fogalma. Az otthon mindig éppen ott van, ahol az emberek tartózkodnak. A föld mindenhol az *anya* szerepét tölti be, bárhol is legyen gyermeke. Az anyaföld táplálja az éppen ott lévő élőlényeket, többek között az embereket is. Ezt a helyet a Tjukurrpa kanyini szemléletében *NGURA*-nak nevezik. Nézzük meg ezt a szót is egy kicsit közelebről.

NGURA
NYURA
NYU - RA
(A)NYU – RA
ANYU – RA

A -ra, az egy szóvégi toldalék az ausztrál őslakos nyelvben. Az őslakos nyelvek ugyanúgy toldalékoló nyelvek, mint a Magyar nyelv.

Az ANYU pedig az a személy a kisgyermek életében, aki minden értelemben táplálja gyermekét. Nemcsak fizikális étellel látja őt el, hanem szellemi, értelmi, erkölcsi értelemben is. Érdekes, igaz? Akkor ismét feltesszük az írás elején leírt kérdéseinket.

Mielőtt az érthetlenség eluralkodna rajtunk, van egy jó hírem! A Tjukurrpa egy olyan életvitelre vonatkozó Természetes Törvény, ahol nincs se idő, se tér. MA van, mint a Magyar, azaz a Magyar-hitű népeknél, azaz az Élet Természetes Törvénye irányítja a mindennapokat. Így a XXI. században kiválóan értelmezhető Magyarul is az – állítólag – 65000 évvel ezelőtti teremtésben a teremtő lények elnevezése. De ha nincs idő és tér, akkor miért beszélünk 65000 évről, egyáltalán bármilyen időtartamról?

Ugorjunk inkább fejest az egybefolyó világtenger létezésbe, magunk mögött hagyva mindenféle tér-időt, összevissza ugráló idővonalakat. Lebegjünk egy kicsit ebben az álomvilágban, hátha így megértjük a MA(á)t, ami mindig és most van. A MA pedig MAGában foglalja a nyugati szemlélet szerinti múltat és megálmodja a holnapot, amelyik holnap ismét MA lesz.

SZÉP ÁLMOKAT!

Referencia:

Randall B., (2003) *Songman the story of an aboriginal man*. ABC books

Mai szösszenet:

Live always in the NOW!

But

By now, The Now is The Past.
however

The Future arrived and became The Now.

Get it? We are always in The Now,
Which is decided by The Past,
Which decides The Future.

Why not to change The Now, right now?

Magyarok, ugye értitek?

A MA népe képes elültetni a MA szépségének MAG-ját ahhoz, hogy a MA mindenkinek, mindenhol A MA szépségét megte-remtse.

Változtassuk át A Ma(á)t MA csoda széppé.

Mindenkinek küldöm A MA szépségének, csodájának MAG-ját. Ültessétek el, tiszta szívből jövő szeretetekkel tápláljátok, termésének MAG-ját osszátok. Így lesz csodás A Jövő, ami gyermekeink Ma(á)-ja lesz.

Jó kertészkedést mindenkinek.

Csak megerősítésül:

<https://m.youtube.com/watch?v=bGKrYri1tpw>
Bergendy együttes- 1976 Ma lesz a holnap tegnapi

Szószedet

Szószedet, amely elvezethet egy érdekes felismeréshez.

Gondoltam összerendezem kicsit a meglévő nyelvi kutatási anyagomat, és készítek egy szószedet-ízelítőt belőle. Elővettem régi jegyzeteimet, és lelkesen idéztem fel személyes emlékeimet azokról a helyekről, ahova ausztráliai utazásaim során eljutottam, és ahol kutatási anyagokat gyűjtöttem. Ismét rádőbentem, hogy az ausztrál őslakos nyelvnek mondott nyelvek és a magyar nyelv direkt, egyenes összehasonlítása szinte lehetetlen magyarázatok nélkül. Az ausztrál nyelvcsoporthoz és dialektusok olyan szavakat tartalmaznak, ahol a főneveket például egy igéből kiindulva ragokkal ellátva magyaráznak meg a nyelven belül. Természetesen a 21. században figyelembe kell azt is venni, hogy a használt szókincs az életkörülmények teljesí megváltozásával, a nyelvek is megváltoztak. Így esetlegesen a kifejezés módja is változhatott. Ugyan a legtöbb esetben a nyelv szerkezete megmaradt. Azt is figyelembe kell venni, hogy

az Ausztrál kontinensen a győzelmet kifejező angol zászló kitűzése óta nagyon sok nyelvész professzor az egyetemen azzal foglalkozik, hogy újraélesszenek bizonyos nyelveket, amelyek kihaltak akár még az őslakosok köztudatából is.

Gondolhatjuk, hogy ezek a nyelvi újraélesztések nem adhatják vissza az eredeti nyelv ívét, báját, formáját, több oknál fogva.

Most olyan szógyűjteményt fogok Önöknek itt bemutatni, amelyhez valamilyen formában személyes kötődésem, élményem is fűződik. A szöszedetnek most nem az a célja, hogy konkrétan feltüntessem az őslakos nyelvcsoporthoz nevét, ahonnan esetlegesen a szó vagy kifejezés ered, hanem az, hogy a szavakat megvizsgáljuk, hogy magyarul vajon értelmezhetőek-e annak ismeretében, amit a szavak mellé angolul magyarázatként hozzárendeltek a többnyire angol, német, francia misszionáriusok és felfedezők több, mint 2 évszázados írásai, feljegyzései alapján. Remélem, hogy ezek az értelmezéssel hasonlóságok és nyelvi azonosságok Önöket is el fogja gondolkoztatni. Az ausztrál őslakos nyelvek egyikéből-másikából kivett szót nagybetűkkel fogom írni. Melléjük fogom írni a magyarázatot magyarul, és ha szükségesnek találom, akkor angolul is.

Hát akkor rajta, kezdjünk bele!

1. GUNYA - shelter- átmeneti szálláshely

KUNYA

KUNYO

KUNY(h)Ó

KUNYHÓ

Magyarul azt mondjuk, hogy vedd fel a gúnyádat, azt eredd! Vagyis, szedd össze a sátorfádat, vedd fel a ruhádat, és menj tovább! Mondhatjuk, hogy a vándor népek gondolkodása követhető le ebben a kifejezésben

2. TJITJI-kisbaba

CSICSI-Csicsi, baba, aludjál! Gondolom ismerős ez az altató dalunk.

KICSI- Talán ezt a szót most magyaráznom sem kell. Magától mesél.

3. ADNYANAMANTHA – Ez egy ausztrál őslakos népcsoport neve. Ezt a szót hybrid szónak tartom. Azt jelenti, hogy az összetett szó egyik tagja van egy olyan szó, amit magyarul értelmezni tudok. A szó második felét pedig le lehet fordítani.

ADNYANAMANTHA Ennek a szónak a jelentése angolul Rocky Place, vagyis sziklás terület. Valóban tele van sziklával, kövekkel a területük, de én mégis azt mondom, hogy ennek rejtett jelentése van, amit helyben az ottani őslakos őrzőknek el is mondtam. Nem ellenkeztek, csak annyit mondtak: „Te, egy vagy közülünk.” A szóközben található „-na” véleményem szerint egy olyan szóképző rag, amely ebben az esetben ketté választja a két szót az összetett szóban.

ADNYANAMANTHA

ANYA-NA-MANTHA

ANYA-na-MATA

ANYA - NYELV Talán az első nyelvek egyike lenne?

4. IGA WARTA – Ennek a szónak a jelentése angolul Óshonos Narancs. Hát, személyes látogatásom során kerestem az óshonos narancsot. Az ottani őslakos őrzők két fát mutattak nekem. Látogatásomkor éppen nem virágozott egyik fa sem. Rossz időszakban látogathattam oda. Megjegyzem többször is elju-

tottam erre a területre. Ugyanakkor a semmi közepén, ahol IGA WARTA található, 10 kilométerrel arrébb fekszik Nepabunna missziós település, ahol az iskola kerítésén egy hatalmas ló festményét láttam meg.

IGA WARTA

IGAVÁR-ta

IGA WAR-ta IGA jelentése magyarul: húzó állatra tett fake-ret. WAR jelentése egyéb kutatásaimból kiderül, hogy egy várakozó helyet jelent egy aránylag magasabban lévő területen. Igen? Talán a vár nálunk ezért vár? A „-ta” egy helyhatározó rag. Merész képzelőerőmet felhasználva úgy gondolom, hogy ez egy olyan hely lehetett valamikor, ahol a lovakkal megálltak és felszerelték őket a fakerettel. Igen ám, de mikor? Lehet, hogy a vár szavunk is ezt a jelentést rejtegeti magában: vár az a hely, ahol várunk?

5. NEPABUNNA

NAP-A-BUN-A

NAP-a-BUN-a

NAP PAN

NAP NAP-Erről a helyről azt kell tudni, hogy a hegyekben egy völgyben van elrejtve, ahol a nap járását egész nap követni lehet az égbolton. Nincsenek hegyek, dombok, amik időlegesen esetleg eltakarhatnák a napsütést.

6. KOOLUNGA

KŐ-LU-NGA

KŐ TEREMTETTE -Ezen a helyen is sikerült véletlen egy őslakos írónővel összetalálkoznunk és egy egész délutánt együtt eltöltenünk. Az őslakos hölgy nem erről a területről származott, hanem egy másik őslakos csoporthoz tartozott, amelyik központja ettől a falucskától több száz kilométerre fekszik. Amikor megkérdeztem tőle, hogy a kő itt mit hozott létre, tágra nyíltak a szemei és megkérdezte, hogy honnan tudom, hogy itt kőszikla van. Még ő sem tudja pontosan hol van, mert az egy szentnek tartott hely. A „-lu” egy olyan rag az egyik őslakos nyelvben, amelyik azt jelenti, hogy valami valamit teremtett, létrehozott. A „-nga” szintén egy rag, amit tulajdonnevek után tesznek a nyelvben. Például az én nevem Ágnes. Az őslakos nyelvben az én nevem Agnes-nga lenne.

7. YOLANGA – Ennek a szónak a jelentése angolul Place of Water.

YO LA NGA

YO NEVŰ HELY

JÓ NEVŰ HELY Kicsit tágítva a hétköznapi gondolatvilágunkat, talán kimondhatjuk, hogy JÓ az ISTEN. Vagyis az Isten neve JÓ. Ha elfogadjuk ebben az esetben az angol magyarázatot, akkor szintén óvatosan, de kimondhatjuk, hogy az őslakos népeknél a VÍZ az Isten, azaz a megélhetés alapvető forrása mindenki számára.

8. PARABANKS Ez a szó is hybrid szónak tűnik. Itt a szónak a hybrid része a BANK.

PARA-BANK-s

PÁRA-MEDER

VIZ-MEDER

FOLYÓ-MEDER

PATAK-MEDER Ezen a helyen egy folyó folyik, amit mi inkább pataknak neveznénk. Londonba látogatásom során ellátogattam az új pénzügyi központba, ahol a belső udvarnál egy

mesterséges patakocska csordogált. Viccből megjegyeztem, hogy úgy folyik ki a kezemből a pénz, ahogy ez a patakocska elfolyik. Ahogy kimondtam, megdöbbenett a felismerés, hogy igen a pénzkezelő intézeteket világszerte BANK-nak hívják. Kiindulva az előző pontban leírtakból érdekes összefüggés látható napvilágot, mely szerint BANK eltorzított megjelenési formája, a pénz vált az emberiség Istenségévé?

9. ARABANA

ARA-BA-NA

ARANY-BA-na vagy esetleg

ARANY-BÁNYA BAN-K

BÁN-YA – Egy biztos, ezen a helyen, ahol az ARABANA nyelvcsoporthoz tartozó, nagyon sok arany, uránium, ezüst és réz található.

10. WIRRULLA

VIRRUL-LA

VIRUL-la – Ezen helység határán találtam egy táblát, amin két domb között előbújó napsugaras napot ábrázolták. Tagadhatatlan, hogy a VIRRAD igénk rokonságban van a VIRUL igénkkel. A „-la” szintén egy helyhatározó rag. Talán a legközelebbi magyar fordítása ennek a helységnévnek ez: AZ A HELY, AHOL A NAP FELKEL.

11. Végül nézzünk meg az Álom (idő) teremtés történetének egyik meghatározó alakjának, az ezennel női formát öltött Szivárvány Kígyó nevét.

KUNAPIPI Great Mother vagyis a Teremtő Anya

KUN -A PIPI

NAP -a PIPI

NAP a ANYA Ez az elnevezés számunkra, magyarok számára több szempontból is érdekes. Ismét a Napba öltözött Bol-

dogasszony jut az eszembe. Eszerint a Nap női minőségű az ausztrál Álom (idő) történetekben, míg a Hold férfi minőségű. Ez megegyezést mutat a magyarok ősbibliai hitvilágával, ahol ugyanis a Nap női minőségű. Ugyanakkor a történelem során valamilyen felcserélődött, a Nap lett a férfi minőség, míg a Hold a női minőség. Valószínűsítem, hogy ekkor lett az anyajogú társadalomból egy férfi irányítású társadalom. Vajon miért és hogyan?

A másik meggondolandó dolog a KUNAPIPI névvel az, hogy miként lett a PIPI - ANYA női minőségű a magyar nyelvben eltorzított minőségű értelmezés: De jó húsú ez a pipi! Gondolkodjon el mindenki a nyelvtorzítás lehetséges okain!

Szöveget, amely elvezethet egy érdekes felismeréshez. Hogy mi is az? Az, hogy véleményem szerint nem az ausztrál őslakos nyelvek vették át a már majdnem káromkodásba illő szavakat a mai magyarnak nevezett nyelvből és alakították át a teremtő lényüknek nevévé, hanem feltételezhető, hogy ez fordítva történt. A jelenlegi magyar nyelvbe ékelődtek be ezek, a teremtést kifejező szép szavak és irányított nyelvtorzításokkal alakították őket át szinte kiejtésre elfogadhatatlan kifejezésekké a mai magyar nyelvnek nevezett nyelvben.

Felhívom kedves olvasóim figyelmét, hogy nem a PIPI az egyetlen ilyen szó.

Keresem a Fényt?!

Keresem a Napot?!

Keresem a MA(á)t?!

AMai napot?!

Dehát a MAi napon,

A MA Fényében vagyok,

Mert a MA Fénye,

Én MAGam vagyok.

Este
2020.
80 x 100 cm,
Olaj, vászon